

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Francisci Caietani Societatis Jesu

Gaetano, Alfonso

Excusa Pragæ, Anno 1668

Cap: V. De ejus devotione, & sanctis operibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37359

54 *Vita Franc: Cajet:*

ritu ferventibus. Allequatu
quoque fuit sanctum quendam
& filialem timorem, propter
quem anxiè cavebat, quantum
vis levia delicta, nè ullatenus
contristaret DEUM, à quo se ve
hementer advertebat amari, &
luminibus atque affectibus ca
lestibus cumulari.

CAPUT V.

De ejus devotione, & sanctis operibus.

Acordis compunctione, &
affectuum refrænatione, il
lum promovit Divinus Spiritus
ad meditandam vitam, & passio
nem Christi, in qua reperiebat
stimulos efficaces, ad odio ha
bendum se ipsum, & amandum

suum

suum Servatorem. Ponebat si-
bi ob oculos effigiem Cruci fixi,
& magno suo gustu ac fructu,
eam contemplabatur, fundebat
lacrymas indices modò commi-
serationis, modò pœnitudinis.
Quotidie aliquâ se corporis ca-
stigatione mulctabat, amore
Christi crucifixi, & sextâ quavis
feriâ, ab omni eo abstinebat,
quod quamquam illi adferre
posset oblectationem. Ex om-
nibus exercitijs adiaphoris, nul-
lo itâ recreabatur, ut venatio-
ne, cuius erat peritissimus, hoc
tamen die suspendebat sclo-
pum, suas cum eo immolans de-
licias Crucifixo: & interroga-
tus, cur id faceret, respondebat:
Quomodo me recreem hoc die,
quo meus amantissimus Dominus,

ac

56 Vita Franc: Cajet:

ac dulcissimus Pater, mei caus
tantis in tormentis vivere desigi
atque doloribus; ut Sol illi condo
lens, suā se privaverit insitā amu
nitate, ipseq; perire scissæ fuerim
Præterea, affligebat carnem ha
gellatione, ac sacro jejunio
quod s̄aepē in pane & aqua ex
gebat. Sub horam tertiam
meridie, specialiter memor
recolebat Christi mortem, ut
que plenē affectui suo indulge
ret, hoc eodem sancto die, sa
co indutus, adibat frequenter
Pantalicam reliquias cuiusdam
vetustæ civitatis, ubi exstat tem
plum dicatum Christo crucifi
xo, cuius solitudo spirat devo
tionem. Isthic solus, com
plures impendebat horas ora
tioni. Nocte verò, ejusdem
diei,

diei, conficiebat quatuor circiter millaria cum dimidio, invi-
sendo templa, extra oppidum
sita, viâ difficiili, modò saxis &
stirpibus, modò vepribus of-
fendens pedes, seu prorsus nu-
dos, seu soccis duntaxat coo-
pertos, tolerando eam incom-
moditatem, & molestiam, a-
more patientis D E I. Nè verò
conspiceretur ab alijs, egredie-
batur domo, post unam circiter
horam noctis, vestitus fac-
co, ibatque aliquantum remo-
tus à suo comite, ~~nt~~ posset libe-
riùs D E U M alloqui, eique cor,
amore ipsius flagrans, inter su-
spiria & lacrymas pandere. Nu-
merabat in hoc silentio, preces
Mariano Rosario, unaque con-
templabatur mysteria Domini-

cæ

58 *Vite Franc: Cajet:*

cæ Passionis, ac dolores, D E sacc
Filio toleratos. Apud singu pulch
las ædes sacras, quas dictum el pera
fuisse quatuor, hærebat, into fereb
gram propè horam orationi im Cruc
pendendo. Sub octavam no bras
ctis horam, domum reversus tentu
conferebat se ad lectum, ut ita intra
quod fecerat, etiam domesti quæ
cos lateret: Hæc omnia, pol tiens
obitum Francisci, mihi is, qui milit
illum, in sacris hisce stationibus pes,
comitabatur, recensuit. Cele usqu
brabat devotè solennes Christ atqui
ferias, præsertim Septimanam nibu
sanctam, quā iē, solito amplius habe
re colligebat, arctius jejunabat stu, si
diutiū meditabatur: & quin deret
eiusdem feriā, associabat se So cruci
dalitio sinè macula Concep xus f
Virginis, cui erat adscriptus neral
sac

De sacco indutus, & invisebat se-
ngu pulchra, atque nudipes, ad Im-
m el peratoris Heraclij exemplum,
inte ferebat humeris lignum sanctæ
i im Crucis, decem, duodecimve li-
n no bras ponderans. Neque con-
rsus tentus, interdiu visitare templa
it ita intra oppidum, adibat noctu,
nesti quæ extra illud sunt sita, eme-
tiens ultra quatuor millaria, si-
, qu militer gerens saccum, & nudi-
ibus, subinde vero, ad sanguinis
Cele usque profluvium, se cædens:
hrisi atque in acerbis hisce afflictio-
nam nibus, aliud nihil propositum
pliu habebat, quam ut majori affe-
abat etu, suique castigatione, respon-
uunt deret speciali amori, quo illum,
Se So crucifixus Dominus, comple-
cep xus fuisset. Præcipuo cultu ve-
ptus nerabatur sanctissimum Sacra-
fae men-

60   *Vite Franc: Cajet:*
mentum, quòd certum sit p̄sterior
gnus Divini amoris, atque Pabatur
fionis Dominicæ monimentum ginta
quem quomodolibet, demonageba
strare connitebatur, & in p̄ixo, re
mis, in eo piè frequentérque s̄ram m
mendo; utpote omnibus festo pre
Christi Domini, & benedictæ que tu
jus Matris, nec non quorundam termi
sanctorum suorum Tutelarium adi
singulis præterea Dominicis, ni pos
sextis ferijs, totius anni. Inveni
sebat quoque illud quotidie, tatione,
multum temporis exigebat, vprocer
cando orationi, coram Divinamense
Eucharisticis ōvelata speciebū, sac
Majestate. Non tantūm bis tum,
quotannis, in Congregation templi
cui nomen dederat; sed in omnipotib
nibus insuper alijs Ecclesijs, in public
quibus hoc Augustissimum Myerat

ff.

t pisterium adorandum propone-
batur, & preces, quas quadra-
tumginta horarum appellant, per-
sonagebantur, utroque poplite fle-
mplexo, reverenter orans, ultra ho-
rus suam morabatur. Quòd si quan-
festo preces fuerunt nocturnæ, ne-
tæ que tum devotionem suam in-
termittebat, imò promptius il-
lum adibat, quòd liberius oratio-
is, ni posset associare mortificatio-
nem. Pro hujus rei confirma-
tione, jurati testes fassi sunt, in
processibus de eo institutis,
vnamense Aprili, quartā noctis ho-
rā, sacco indutum, & exalcea-
bitum, ingressum esse cryptam,
in templi sanctæ Sophiæ, mille
compassibus ab oppido dissiti, ubi
in publicæ venerationi, expositum
Myerat sanctissimum Sacramen-

D   tum,

tum, ibidemque devotè, florum,
genibus orantem, horæ scians,
tium superavisse, atque ardor sacco
interni affectus, molestiam lobatur.
gæ, & incommodæ viæ, quæ ergo,
nudipes emetiebatur, viciab alij
Solenne etiam illi erat, combati:
ri Cœlorum Regem, cùm deposito
retur ad ægros, in viaticu testati:
contigitque aliquando, unibus
mensa surgeret, ac abrumpingent
prandium quo tam pium, dolore
laudabile obsequium, suo dūc
mino præstaret: singulariter modu:
fiebat solennitati Corporis
Christi, quam toto cordis delicata:
ctu celebrabat. Pridie jejunie
bat, pane solum & aquâ senari a:
ciens, ipso verò festo, pie reversi:
crum epulum sumebat: ac tēm ab:
inde, eundem Panem Ang: commi:

, florum, suis se Consodalibus asso-
æ scians, in celebri supplicatione,
d' sacco itidem vestitus, comita-
m lobatur, & majoris venerationis
qua ergò, nudatis pedibus, id, quod
cistab alijs ignobilioribus non fie-
omibat: & fuit quando, ut inter-
deposito juramento, nonnulli sunt
ricutestati, jam dictis, sui afflictatio-
nibus, adjunxit aliam, quæ illi
impingentem molestiam attulit, ac
m, dolorem; dum nimirum, nu-
dum corpus, thorace laneo, ad-
itermodum hispido, constrinxit,
corpo qui, quòd esset complexionis
is a delicate, æstus foret vehemens,
ejus & viæ spatum longum, adeò
sercarni adhæsit, ut illum, domum
piè reversus, volens exuere, unà pel-
ac rem abstraheret, quod lacrymas
ng commiserationis elicuit ei, cu-

jus operâ, in exuendo, usus fatis me-
rat, ipso interim exultante. naxi.
lijs diebus, per ejus festi Od. Exi-
vam, aderat sacris Missæ, & amore.
Divinis officijs, cum silentio, move-
reverentia, intentus oratione
tum mentali, tum vocali. Pmum.
Christum Dominum, omne quod
suam spem collocavit in Beā Sophi-
fima Dēi Parente MARIA, quā cessor
amabat, & venerabatur specie credu-
affetu, tanquam suam Domini,
mīm ac Matrem: in cuius hiam,
norem, quotidie, flexis genib⁹ sorti-
recitabat Rosarium & Officium hono-
quod ob nullam unquam tione,
cupationem, intermittebat ab in-
junabat quovis die Sabbathi, non c-
frequenter, præter panem & visere
quam, sumebat nihil. Festa in tem-
pore solennia, celebrabat de cato,

is fritis meditationibus, & sacrâ Sy-
e. naxi.

Od. Ex Divino, quo flagrabat, a-
& amore, enascebatur zelus pro-
tio, movendi cultum D E I, ac San-
ctiorum, & charitas erga proxi-
mum. Atque animadvertis, nequòd sanctæ Virgini ac Martyri
Bea Sophiæ, quam ex antiqua, ante-
quæcessorum traditione, Oppidanæ
pedicredunt, tempore persecutio-
onis, ex Græcia venisse in Sici-
us Liam, & specum quandam, ad
enibSortinum, incoluisse, debitus
ficiu honor non deferretur, ex devo-
tionione, quâ huic Sponsæ Christi,
ab infantia sua, erat addictus,
non contentus, eam frequenter
& visere, & piè venerari, curavit
esta in templo, nomini ejusdem di-
cato, exstrui Sacellum, ac Divæ

D 3

Mar.

66 *Vite Franc: Cajet:*

Martyris pingi effigiem. C^tandit
stituit præterea, perpetuum quæ
raturas impensas Sacerdoti, q
ibidem, in honorem sanctæ P
theno-Martyris, non sine inc
mento popularis pietatis, q
nis vicibus, quo thebdomad
ad Aram sacris operaretur.
que hoc beneficium, gratia
mi ergò, suo primū contul
Confessario. Erat magnop
propensus ad benefaciendū
Religiosis: suis sumptibus, p
movit fabricam Conventū s
cti Francisci Assisinatis, sui p
cipui Tutelaris: & exstruxit d
mitorium, in Cœnobio Mon
lum S. Benedicti, intellige
quām DEO sint charæ Virgin
obsequio ipsius dedicatæ.
dixit commodos redditus,

C tändis honestè natis puellis,
quæ suam D E O vellent conse-
crare virginitatem, viveréque
in claustris religiosis, nec tamen
possent, propter inopiam: post-
quam autem nonnullæ, eâ fui-
sent gratiâ fruitæ, mutato con-
silio, adjecit animum ad præ-
stantius opus, quod illi, præmis-
sâ oratione, Deus inspiraverat,
attribuitque eosdem redditus,
sustentationi Tironum cujus-
dam Religionis. Sciens quo-
que, quasdam puellas, ob penu-
riam, in periculo versari, per-
dendæ pudicitiæ, exemplo san-
cti Episcopi Nicolai, submitte-
bat illis clam pecunias, ut eas
conservaret in gratia D E I. Alias
verò passas miserabile naufra-
gium, erutas è servitute, & jugo

D 4

pes-

pessimo peccati, suis eleemosi-
nibus, collocavit in portu san-
tissimi Matrimonij. Perquam tene-
sentiebat miserias egenorum,
cuilibet, quounque tempore
ut cunque ipsi incommodo, i-
more Dei, impertiebatur
pem, præceperatque famulis,
ancillis, ut ne ullum mendicu-
m e domo, quin aliquam eleemi-
synam referret, sinerent ab in-
Multò magis cluxit ipsius chi-
ritas, anno 1592. quo Deo pla-
cuit, gravi Siciliam, & insolita
fame exercere. Tum nunquid
non erat promptus, ad suble-
vandas communes ærumnas, i-
profundebat sua omnia, utque
multorum posset satisfacere
indigentiae, multum pecunia
cujus censum penderet, mutua-

tus est. Non raro audiens, ob
communem annonæ caritatem,
domi non adesse panem, præter
illum, qui mensæ fuerat illatus,
hunc ipsum, imitatus sanctum
Jobum, cum paupere partieba-
tur, & quandoque totum dabat:
quín etiam sacco assumpto, cor-
rogabat stipem pro pauperibus;
subveniebat captivis, & com-
plures liberabat carceri manci-
patos, propter débita civilia,
quæ eorum loco solvebat, præ-
fertim, quando absens, ad bre-
ve tempus, Marchio, illi regi-
men oppidi commiserebat.

Longè major erat ejus zelus,
quo ad incrementum divini ho-
noris, proderat animabus; dum
adlaborabat quām studiosissi-
mè, exemplis ac verbis, multos

D 5 à pec-

70   *Vitæ Franc: Cajet:*
à peccatis, ad gratiam, & fr
quentanda Sacra menta perti
here: alios autem, alloqu
plenis fervore, hortabatur
contemnendas vanitates secul
& ingressum cujuspiam Relig
onis, in qua regularis vigeret
disciplina: & verò utrumque
ad D e i gloriam, re ipsâ con
quebatur. Inter prædicta ex
citia, augebatur ipsius desid
rium, deserendi seculi, cuius vi
nitate perspectâ, vehementer
illam detestabatur, sæpe de ea
perquam contemptibiliter di
serens. ~~Quia~~ verò optabat,
tam agere veluti solitariam, in
continuis corporis afflictio
nibus, & contemplationibus
quasi concivis Sanctorum, dele
git sibi Ordinem Patrum Capu

& fin
pert
oqu
tur
secul
Relig
geret
inque
conf
i exer
desid
jus vi
enter
de ea
er di
bat,
m, in
statu
nibus
, dele
Capu
cinorum, quem existimabat, ma-
xime suis propositis, commoda-
tum. Atque, ut erat singulari
præditus prudentiâ, voluit pri-
mùm vitæ illius asperitatem ex-
periri. Induit tunicam, ex hi-
spida ac aspera lana contextam,
& remotis delicatis linteaminib-
us, cubabat nudus, inter la-
neos duos centones. Crescen-
te porrò, cum fervore, majoris
asperitatis desiderio, recepit se
ad Conventum Capuccinorum,
ut illis, tanquam unus ex ipsis,
sinè ulla exemptione conyive-
ret. Habitabat in exigua cel-
la, dormientis stratum erat, sac-
cus stramine fartus, & inter-
dum farmenta vitis. Surgebat
mediâ nocte, ad Psalmodiam.
Matutinam, aderatque in cho-

ro horis omnibus Canonicis
precibus, servabat communem
regulam silentij, diverberati-
num, jejuniorum, victus, & ci-
terorum omnium, quæ tam pri-
denter, & exactè peragebat, i-
omnibus esset admirationi,
solatio, Angelos repleret gal-
dio, Deo tribueret gloriam.
Obiit interea Franciscus Mo-
cata, Princeps Paternensis: a-
dito tam tristi nuntio de suo Pa-
truele, Consanguineo & ami-
intimo, dixit animo intrepido:
Quàm labilis est vita nostra
quàm caducamundi gloria! quin
in ullo sit desiderabile, quod di-
fuisset huic Principi? non abu-
dantia divitarum, & splendo
Nobilitatis; non excellentia titu-
lorum, eminentia dignitatum, &
bon
vel,
men
Chri
long
etat
que
cum
te,
ram
mea
lum
ctur
lius
dere
pass
dum
DEI
spon
tanti
mih
bo

honorum; non formæ elegantia,
vel scientia; non liberalitas, cle-
mentia, pietas, aliæq; virtutes
Christiane, adeò, ut videretur
longiore dignus vitâ; Ecce, in
etatis suæ vere, vivere desijt, at-
que gloria illius, quasi flos campi,
cum occasu vitæ cecidit. Novi-
te, fallax mundo, brevì te dese-
ram, ut in tuto collocem salutem
meam. Istâ consideratione, il-
lum invitabat Deus, ad perfe-
ctum sui amorem; cui ut gne-
liùs indulgeret, solebat absce-
dere in sylvas, aliquot millibus
passuum dissipatas Sörtino. Ibi,
dum quâ voce, quâ spiritu,
Deum invocaret, foris illi re-
spondebant sylvæ, intus DEUS;
tanto animi solatio, ut, quod
mihi ab ejus famulo relatum
est,

74 *Vite Franc: Cajet:*
est, oblisceretur reficiendis rede-
bo corporis, pascens se lac- cili-
mis, ac delicijs cœlestibus.

CAPUT VI.

*De modo, quo delib-
ravit ingredi Societatem
JESU.*

PER studium orationum,
continua pœnitentiæ ex-
citia, quibus sibi solidas con-
parare volebat virtutes, & pe-
tingere ad unionem cum Deo
ità vires corporis attrivit, ut, si
pervenientibus æstivis calori-
bus, in gravem morbum incid-
rit. Multum eo Marchio, cui
alijs Fratribus, fuit afflictus,
mnémque adhibuit operam,
Frater sibi adeò charus, sanita-